



Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.9/2024/8.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. április 10. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A több alárendelt sérelmére elkövetett alárendelt megsértésének büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. november 14. napján kihirdetett 42.Kb.135/2022/34-I. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. november 14. napján kihirdetett 42.Kb.135/2022/34-I. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő, részben folytatólagosan elkövetett alárendelt megsértésének büntetében, ezért – önálló katonai büntetésül – lefokozásra ítélte, és kötelezte az eljárás során felmerült 9574 Ft bünyügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanapot tartott fenn, majd tudomásul vette az ítéletet. A vádlott irányának és okának megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.937/2023/2. számú átiratában utalt arra, hogy az ügyben a felülbírálat teljes körű, valamint, hogy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában az ügy a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen is elbírálható. Kifejtette továbbá, hogy a katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem vétett. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette és a lefolytatott bizonyítási eljárás során megismert bizonyítékok megfelelő mérlegelésével hibátlan történeti tényállást állapított meg, amely megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól. Kifejtette, hogy a katonai tanács indokolási

kötelezettségének eleget tett, megfelelő magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott vallomására, hanem a sértettek, és az azokat alátámasztó tanúk vallomásaira, Messenger üzenetre és egyéb okirati bizonyítékokra alapozta a tényállást. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és bűnösségére, és törvényes a cselekmény jogi minősítése is. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket és jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott méltatlan arra, hogy a Magyar Honvédség hivatásos tisztje legyen, ezért vele szemben törvényesen szabta ki a lefokozás katonai büntetést. A fellebbviteli főügyészség törvényesnek látta az elsőfokú bíróságnak a bűnügyi költség megfizetésére vonatkozó rendelkezését is, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[4] A vádlott a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az ellene emelt vádak alól mentse fel. Indítványa indokaként előadta, hogy az elsőfokú eljárás során a büntetőjogi alapelvek érvényesülése, így az ártatlanság védelme nem érvényesült. A tárgyalást vezető bíró lekezelő stílusban beszélt, a tanúkat befolyásolta és a vádlott utolsó szó jogán előadott védőbeszéde után még nyilatkoztatta a sértetteket. A tárgyalás során kiderült, hogy mindkét sértett vehemens és szabad szájú, egyáltalán nem olyan ártatlan lányok, mint amilyenek próbálták mutatni magukat. A sértetteknek nem álltak rendelkezésére az iratok, így nem is emlékeztek arra, hogy két évvel korábban milyen tartalmú nyilatkozatokat tettek, márpedig egy nő, nehezen felejt el egy a sérelmére történt szexuális zaklatást. Kifejtette azon álláspontját, hogy tanúl vallomásából nem derült ki az, hogy a vádlott őt szexuálisan zaklatta, a telefonjára érkező üzeneteket sem tekintette zaklatásnak. Utalt arra a vádlott, hogy a fenékre csapás egyik sértett tekintetében sem történhetett meg, mert az iroda kialakítása azt nem is tette volna lehetővé. Ennek tisztázásaként meg kellett volna tekinteni a helyszínt, amely azonban elmaradt. A vádlotti álláspont szerint, ha a cselekmény megvalósult volna, az akkor is csak becsületsértésként lenne értékelhető, amelynél a magánindítvány előterjesztésének határideje harminc nap és az elmulasztása jogvesztő. Az üzenet esetében ugyanez a helyzet, de tanúl sértett hiába készített azokról képernyőfotót, hogy később felhasználhassa, másfél évig sem a parancsnoknak nem jelentette, sem magánindítványt nem terjesztett elő.

[5] A vádlott a kialakult bírói gyakorlatra hivatkozva utalt arra, hogy még a nő mellének megfogása is csak becsületsértésként lenne értékelhető, és az alárendelt megsértése megállapításához feltűnően durva sértés szükséges. A vádlotti hivatkozás szerint azonban a sértettek alapvetően szabados erkölcsűek voltak, és a tanúvallomásokból is az tűnik ki, hogy sohasem tapasztaltak olyat, hogy a vádlott zaklató vagy szexuálisan felhívó jellegű magatartást tanúsított volna. Annak ellenére keletkeztek ilyen tartalmú tanúvallomások, hogy az előzetes meghallgatásuk során a jogász tiszt főleg olyan tanúkat hallgatott meg, akikkel a vádlott nem volt jóban. Utalt arra, hogy közel 20 éve teljesít rendőri és katonai szolgálatot, jelenleg mintegy 3 éve fel van függesztve a beosztásából és az illetményének csak a felét kapja, miközben négy gyermeke van. Álláspontja szerint a bűnösség bizonyítása a hatóság feladata, azonban a bírói szakban kiderült, hogy az ügyészség nem tisztázott megfelelően minden részletet. Kitért arra, hogy tanúl sértett több embernek elmesélte a környezetében a hazugságait, és az érintett személyek vallomásait a bíróság közvetett bizonyítékként fogadta el. Álláspontja szerint így a hivatkozott bizonyítékok hazugságon alapulnak. Beadványában

előadta a vádlott, hogy nem kíván fegyveres testület tagja maradni, korábban már kérte szolgálati viszonya megszüntetését, azonban az erről szóló értesítést az ügyészség elmulasztotta az iratokhoz csatolni.

[6] A vádlott fellebbezése írásbeli indokolásának tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján teljeskörű. Ezért a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét. A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen járt el. Nyilvános ülés kitűzésére az érdekeltek nem tettek indítványt.

[7] Az ítéltábla katonai tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat betartotta. A törvényszék katonai tanácsa az ügyben a törvényes határidőn belül előkészítő ülést tűzött ki, melyen a vádlott nem tett a váddal egyező bűnösséget beismerő nyilatkozatot, ezért tárgyalásra tért át. Az elsőfokú bíróság mind az előkészítő ülésen, mind a tárgyaláson a vádlottal és a tanúkkal szemben törvényes kioktatásokat, figyelmeztetéseket alkalmazott, az ügy egyéb bizonyítékait is a jogszabályoknak megfelelően tette a bizonyítás anyagává. A vádlott a büntetőeljárás során a törvényes jogait gyakorolhatta, abban nem korlátozták. A tárgyalás jegyzőkönyvben rögzített anyaga nem tükrözi azt, hogy a katonai bírő a tanúkat befolyásolta volna a vallomástételükben, illetve, hogy lekezelő stílusban beszélt volna a kihallgatott személyekkel.

[8] A katonai tanács a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a bírósági szakban tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését. Védekezése szerint az ügy két sértettje sérelmére a fenékre csapások nem történtek meg, valamint a tanú hadnagy részére küldött Messenger üzenetekből, az eredeti szöveggörnyezetből kiragadott mondatokat rögzít az ítélet, amelyekből azonban – helyes értelmezéssel – nem lehet bűncselekmény elkövetésére következtetni.

[9] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott védekezésével szemben a ténybelileg részbeni beismerő vallomása, tanúvallomások és okirati bizonyítékok alapján állapította meg. A katonai tanács ítélete 2. oldal alulról második bekezdésétől a 6. oldal 8. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan hivatkozott arra, hogy mindkét sértett következetesen állította az eljárás során, hogy a vádlott az irodájában a fenékükre csapott. Tehát következetesen és egymástól függetlenül ugyanolyan típusú elkövetési magatartásról számoltak be. Tanú sértett vallomását közvetett tanú vallomása is alátámasztotta. Szintén tanúvallomás erősítette meg azt, hogy a sértettek nem voltak jóban egymással, tehát összebeszélésre nem lehetett következtetni. Az 1. tényállási pont alapjául szolgáló Messenger üzenet objektív bizonyítékként okirati formában rögzítésre került, annak elküldését a vádlott nem is vitatta.

[10] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a bizonyítékok újraértékelésére, és a tényállás átmérlegelésére, ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[11] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor Terhelt1 vádlott bűnösségét a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő, részben folytatólagosan elkövetett alárendelt megsértésének büntetében megállapította. Az alárendelt megsértését az követi el, aki alárendeltjét emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván megsérti. Nem fogadható el az a vádlotti érvelés, hogy a cselekmény megvalósulása esetén is az legfeljebb becsületsértésként lenne értékelhető. Ezt a lehetőséget kizárja az, hogy a vádlott közvetlen előjárója volt a sértetteknek. A vádlott és a sértettek alá-fölérendeltségére, hatalmi viszonyára figyelemmel alárendelt megsértése katonai bűncselekmény megállapításának volt helye. Egységes a katonai bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy a feltűnően durva elkövetés megállapítására alkalmas a női alárendelt sérelmére megvalósított szexuális tartalmú zaklató magatartás (Legfelsőbb Bíróság Bf.V.1.238/2002/4., Bf.V.1175/1999/4.). Terhelt1 több alárendeltje sérelmére valósította meg a tényállásszerű magatartást, így cselekménye a (2) bekezdés d) pontja szerint minősül. A vádlott tanú1 hadnagy sérelmére időben és térben elkülönülten több magatartással is kifejtette a cselekményt, így az ezen sértett tekintetében folytatólagosan elkövetettként minősül. Nem tévedett a törvényszék katonai tanácsa, amikor a IV. tényállási pontban írt vádlotti cselekmény kapcsán nem látta megvalósulni tanú2 ömt. százados sérelmére az alárendelt megsértése bűncselekményt.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor az enyhítő körülmények számára és súlyára, különösen az időmúlás tartamára figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottal szemben szükségtelen a törvény szigorát alkalmazni. Elegendőnek mutatkozik vele szemben a Btk. 135. § (1) bekezdés a) pont alkalmazásával önálló katonai büntetés kiszabása, amely azonban kifejezi, hogy magatartásával méltatlanná vált a hivatásos katonai szolgálati viszonyra és rendfokozat viselésére. A katonai tanács által kiszabott büntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezése is törvényes, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa – helyes indoka alapján – helybenhagyta.

[14] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 605. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest 2024. április 10.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 42.Kb.135/2022/34-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kb.9/2024/8. számú végzése folytán 2024. április 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. április 10.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

...